

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE NESLUŠA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2023 – 2025

Podľa § 18f ods. 1 pís. c) zákona č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2023 (ďalej len stanovisko).

Návrh viacročného programového rozpočtu obce Nesluša na roky 2023 – 2025 bol zverejnený na úradnej tabuli obce, na elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle obce (www.neslusa.sk).

Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej tesat' dňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2023 – 2025 (ďalej len návrh rozpočtu). Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu (ďalej len OZ).

Legislatívnym východiskom zostavenia rozpočtu je zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Podľa §4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu obce sú príjmy a výdavky obcou zriadenej rozpočtovej organizácie. Základná škola s materskou školou ako rozpočtová organizácia obce je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet obce. Základná škola s materskou školou ako subjekt rozpočtového procesu na obci je súčasťou tvorby rozpočtu a následne aj súčasťou zmien rozpočtu obce.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Rozpočet na rozpočtový rok 2023 je po jeho schválení OZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

Návrh rozpočtu je zostavený v členení na:

bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Navrhované výdavky rozpočtu obce sú alokované do 9 programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy, prvky a projekty. Každý program predstavuje rozpočet obce pre danú oblasť, má definovaný zámer, vyjadrujúci želaný dlhodobý dôsledok plnenia príslušných cieľov, ktoré si obec stanovila. Každý program má priradený stručný, výstižný názov. Programy a ich časti obsahujú konkrétne merateľné ciele, ktoré prezentujú plánované výstupy a výsledky práce obce a obecných

organizácií v nasledujúcich troch rokoch. Podprogram je ucelená časť programu, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity a špecifikuje súvisiace tématické a výdavkové skupiny programu. Každý podprogram má pridelený stručný a výstižný názov.

Prvok je časovo neohraničená bežná aktivita, ktorá produkuje tovar a službu. Každý prvok má pridelený stručný, výstižný názov. Vo väčšine programov obce je funkcia prvku obsiahnutá v podprograme.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiskom pre zostavenie návrhu rozpočtu je vývoj príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. skutočné plnenie rozpočtu k 31. 12. 2020, k 31. 12. 2021, monitoring vývoja rozpočtu za rok 2022 a očakávané plnenie k 31. 12. 2022. V príjmovej časti rozpočtu sa vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2023 až 2025 ako aj z uzatvorených zmluvných vzťahov, ktoré ovplyvňujú príjmovú a výdavkovú časť rozpočtu.

Rozpočet na roky 2024 a 2025 nie je v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záväzný.

Obec má podľa § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy povinnosť v priebehu rozpočtového roka sledovať svoje rozpočtové hospodárenie, monitorovať vývoj príjmov a k tomuto vývoju prispôbiť čerpanie výdavkov. Na základe priebežného sledovania plnenia rozpočtových príjmov a čerpania rozpočtových výdavkov je nevyhnutné v rozpočte vykonávať zmeny rozpočtu výdavkov a to vrátane zmien programov obce. Zmeny rozpočtu sa vykonávajú rozpočtovými opatreniami, ktoré sú predkladané OZ.

Rozpočet Obce Nesluša na rok 2023 je navrhnutý ako prebytkový.

Bežné príjmy rozpočtu sú navrhované vo výške 2 459 933 €, výdavky 2 004 230 €, kapitálové príjmy sú rozpočtované na 405 618 €, výdavky na 930 770 € a rozpočet finančných operácií tvoria príjmy vo výške 235 140 € a výdavky vo výške 3 000 €.

Schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežných príjmov a finančných operácií.

Celkový prebytok rozpočtu vrátane finančných operácií je vo výške 162 691 €.

Návrh programového rozpočtu obce Nesluša na roky 2023 – 2025 v členení na funkčnú a ekonomickú klasifikáciu je uvedený v tabuľkovej časti programového rozpočtu - Návrh finančného rozpočtu obce v členení podľa programov.

Rozpočtové hospodárenie obce – zostavenie rozpočtu obce v €:

Rozpočet obce	Príjmy	Výdavky	Prebytok/schodok rozpočtu
Bežný rozpočet	2 459 933,00	2 004 230,00	455 703,00
Kapitálový rozpočet	405 618,00	930 770,00	- 525 152,00
Rozpočet príjmov a výdavkov spolu	2 865 551,00	2 935 000,00	- 69 449,00
Finančné operácie	235 140,00	3 000,00	232 140,00
Rozpočet	3 100 691,00	2 938 000,00	162 691,00

Príjmová časť rozpočtu vychádza z predpokladu výnosu dane z príjmov fyzických osôb, ktoré obec získava zo štátneho rozpočtu, výberu miestnych daní na porovnateľnej úrovni ako odhad plnenia z roku 2022, pretože pre rok 2023 obec nenebola sadzby dane z nehnuteľností a iných daní.

Vývoj príjmovej časti rozpočtu:

Rok	Schválený rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2018	3 946 453,00	2 829 624,57
2019	3 227 027,00	3 152 893,63
2020	2 752 089,00	2 455 569,60
2021	2 944 986,00	3 095 601,35
2022	2 925 289,00	2 981 740,23
2023 - návrh	3 100 691,00	

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu:

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť čerpania výdavkov celkom
2018	3 946 453,00	2 653 932,60
2019	3 164 462,00	2 757 094,87
2020	2 655 051,00	1 662 009,16
2021	2 944 986,00	2 611 534,45
2022	2 925 289,00	2 742 565,29
2023- návrh	2 938 000,00	

Rozpočet bežných príjmov:

Bežné príjmy z hľadiska zdrojov členenia sú vlastné a cudzie.

Bežné vlastné príjmy sú daňové a nedaňové

Vývoj bežných príjmov v €:

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2018	1 849 635,00	1 740 157,02
2019	1 942 381,00	1 998 248,68
2020	2 031 870,00	2 062 791,88
2021	2 037 656,00	2 184 498,08
2022	2 128 718,00	2 313 755,50
2023 - návrh	2 459 933,00	

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Daňové príjmy	1 191 500,53	1 262 842,58	1 300 614,00	1 369 565,98	1 450 635,00
Nedaňové príjmy	151 527,99	149 265,95	190 594,00	180 556,93	246 887,00

Daňové príjmy

Dane z príjmov, ziskov a kapitálového majetku. Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby.

V zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov výnos dane z príjmov fyzických osôb je príjmom rozpočtu obcí vo výške 70 %. Výnos dane sa rozdeľuje podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve č. 668/2004 z. z.. Predpokladaný príjem je rozpočtovaný podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023-2025 a Ministerstvom financií Slovenskej republiky navrhovaných východísk k tvorbe rozpočtu obcí.

Vývoj daňových príjmov v €:

Rok	Schválený rozpočet daňových príjmov	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov v %
2018	1 041 767,00	1 058 767,42 102 %
2019	1 170 323,00	1 197 839,08 102 %
2020	1 163 242,00	1 191 500,53 102 %
2021	1 190 560,00	1 262 842,58 106 %
2022	1 300 614,00	1 369 565,98 105 %
2023- návrh	1 450 635,00	

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Výnos podielovej dane zo ŠR	1 093 700,52	1 139 485,10	1 186 306,00	1 241 704,26	1 323 320,00

Daň z nehnuteľnosti upravuje zákon 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. Daň z nehnuteľností sa člení na daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov a nebytových priestorov. Na rok 2023 sa navrhuje rozpočet v podobnej výške ako v odhadovanom plnení na rok 2022.

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Daň z nehnuteľnosti	35 494,91	46 254,86	39 615,00	43 623,14	43 625,00
Dane za tovary a služby	62 305,10	77 102,62	74 693,00	84 238,58	83 690,00

Vývoj plnenia príjmov z dane z nehnuteľnosti v €:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2018	37 625,00	28 959,27
2019	45 540,00	49 355,83
2020	42 910,00	35 494,91
2021	35 494,00	46 254,86
2022	39 615,00	43 623,14
2023 - návrh	43 625,00	

Daň z nehnuteľnosti je tvorená daňou z pozemkov, daňou zo stavieb a daňou z bytov a nebytových priestorov:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutoč.2022	Návrh rozpočtu 2023
Z pozemkov	13 578,36	23 552,34	18 085,00	19 723,59	19 725,00
Zo stavieb	21 816,37	22 607,49	21 430,00	23 788,01	23 790,00
Z bytov a nebytových priestorov	100,18	95,03	100,00	111,54	110,00

Dane na tovary a služby: Jednotlivé miestne dane, ktoré sú vyberané na základe zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a podľa všeobecne záväzného nariadenia obce:

v €

Dane	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Za psa	2 324,50	2 400,18	2 414,00	2 578,10	2 580,00
Za užívanie verejného priestranstva	852,10	1 217,40	1 269,00	2 243,43	2 225,00
Za komunálny odpad a DSO	58 823,40	73 251,64	70 777,00	78 247,95	78 250,00

Za ubytovanie	305,10	233,40	233,00	1 169,10	635,00
---------------	--------	--------	--------	----------	--------

Nedaňové príjmy

Vlastné nedaňové príjmy obce sú príjmy z činnosti obce, z podnikania, vlastníctva majetku obce a z činnosti a podnikania organizácií zriadených a založených obcou.

Rozpočet nedaňových príjmov na rok 2023 je vyšší ako schválený rozpočet na rok 2022 a tiež aj ako očakávaná skutočnosť k 31. 12. 2022, dôvodom sú vyššie príjmy z vlastníctva majetku ako aj vyšší výnos z administratívnych a iných poplatkov.

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
vlastníctva majetku	1674,80	2 502,34	2 025,00	3 008,78	3 035,00
predaj majetku				6 650,00	
Iné nedaňové príjmy	14 895,54	31 923,16	5 664,00	15 337,13	28 562,00
Administratívne a iné poplatky	96 167,28	64 485,95	80 765,00	76 775,84	97 640,00
úroky	124,55	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatné nedaňové príjmy	38 665,82	50 354,50	102 140,00	78 785,18	117 650,00
Nedaňové príjmy	151 527,99	149 265,95	190 594,00	180 556,93	246 887,00

Iné nedaňové príjmy :

- v Obci Nesluša pod tento príjem spadajú odvody z prevádzkovania stávkových hier, príjem za stravné lístky zo sociálneho fondu a od zamestnancov. Obec ráta tento rok s príjmom z dobropisov za energie vo výške 6294 € a refundáciou nákladov za vypracovanie zmien a doplnkov územného plánu od žiadateľov vo výške 12 000 €.

- Príjem rozpočtovej organizácie – Základná škola s materskou školou Nesluša. Ide predovšetkým o príjmy na účte školskej jedálne, školského klubu, poplatky v materskej škole a centre voľného času a pod.

Granty a transfery

Transfery v rámci verejnej správy

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Dotácie	712 245,14	858 683,59	986 591,00	946 857,87	1 140 389,00
Iné zdroje	1 400,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Ostatné príjmy	5 430,66	5 491,11	3 800,00	4 347,14	24 610,00
Celkom	719 075,80	867 174,70	993 391,00	954 205,01	1 167 999,00

Obec v tomto roku počíta s dotáciami zo štátneho rozpočtu, zdrojov Európskej únie a od iných organizácií.

Príjmy rozpočtovej organizácie 24 610 € - zahrnujú odvod z príjmového účtu rozpočtovej organizácie – Základná škola Nesluša. Dary, granty, 2% z dane, Erasmus a podobne.

Obec v tomto roku počíta s dotáciami zo štátneho rozpočtu a zdrojov Európskej únie v nasledujúcom zložení:

Vodozádržné opatrenia okolia obecného úradu a ihriska 155 618 €

Zníženie energetickej náročnosti budovy základnej školy 250 000 €

Finančné operácie

Finančná operácia pre účely rozpočtového procesu je každá transakcia s finančnými aktívami a finančnými pasívami.

Nevyčerpané dotácie z minulých rokov	32 326 €
Zostatky na finančných účtoch	199 814 €
Prijaté zábezpeky	3 000 €
Celková výška :	235 140 €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	Návrh 2023
Dotácie	14 889,34	34 161,16	10 884,00	69 416,21	32 326,00
Vlastné zdroje	361 389,50	759 956,17	426 046,00	403 699,06	199 814,00
Iné zdroje	6 320,30	3 760,30	3 760,00	4 060,30	3 000,00
Ostatné príjmy	10 178,58	13 138,14	0,00	0,00	0,00
celkom	392 777,72	811 015,77	440 690,00	477 175,57	235 140,00

Vývoj kapitálových príjmov:

v €

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov	Skutočnosť plnenia kapitálových príjmov	v %
2018	1 566 000,00	562 503,78	36 %
2019	1 105 400,00	975 399,05	88 %
2020	330 000,00	0,00	0 %
2021	100 000,00	100 087,50	100 %
2022	355 881,00	190 789,16	53 %
2023 - návrh	405 618,00		

Obec v najbližšom období nepočíta s príjmami predaja majetku.

Vývoj bežných výdavkov v €

Rok	Rozpočet bežných výdavkov	Skutočnosť čerpania bežných výdavkov	v %
2018	1 530 890,00	1 367 397,37	89 %
2019	1 598 737,00	1 519 246,36	95 %
2020	1 699 909,00	1 521 614,84	90 %
2021	1 735 603,10	1 636 834,10	94 %
2022	1 625 842,00	1 774 735,14	109 %
2023 – návrh	2 004 230,00		

Vývoj kapitálových výdavkov v €

Rok	Rozpočet kapitálových výdavkov	Skutočnosť čerpania kapitálových výdavkov	v %
2018	2 340 352,00	1 216 524,73	52 %
2019	1 561 225,00	1 236 230,68	79 %
2020	955 142,00	137 834,32	14 %
2021	1 209 383,00	974 700,35	81%
2022	1 299 447,00	967 530,15	74 %
2023-návrh	930 770,00		

Vývoj finančných operácií

Rok	Rozpočet finančné operácie	Skutočnosť
2022	0,00	300,00
2023 - návrh	3 000,00	

Financovanie rozvojových investičných programov je zabezpečené z cudzích zdrojov (granty a transfery). Spolu financovanie musí byť zabezpečené obcou z jej vlastných zdrojov.

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania a sú v ňom vyjadrené zámery rozvoja obce a potreby obyvateľov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č.

564//2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a súvisiace normy. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočtovú klasifikáciu tvorí druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, ekonomická klasifikácia a funkčná klasifikácia.

Po preverení náležitosti a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2023 – 2025 konštatujem, že návrh rozpočtu je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

v Nesluši, 21. 2. 2023

Mária Kormanová
hlavná kontrolórka Obce Nesluša